

Kéziratok, a melyek nem adnak vissza ide küldendők: „MURAVIDÉK“ szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. : : : 202. szám. : : : :

Postatakarék számla száma 12980.

Laptulajdonos: KÜHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Politikai-, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm.-ként: szövegközt és nyíltér 1:50 Dinár, rendez 1.—Din.; apróhirdetés 0:70 Din. és az illeték. Többszörinél engedmény.

VII. Évf.

Murska Sobota, 1928. március 18.

12. Szám.

Uj adók.

— Irta: PREK MÓRICZ. —

Előre bocsátom, hogy senki se ijedjen meg az itt felsorolandó új adóktól, mert ezeket nem a finanszminiszter kéri és még egyelőre nem is jönnek csekkekkel meg végrehajtóval beczekválni őket.

Az embernek tudvalevőleg a legnagyobb kincse, — tehát a legfőbb vagyona az egészsége. Miután minden vagyon után adót kell fizetni, illik, hogy ezen legnagyobb vagyon, legdrágább kincs után is fizessünk adót. Egészségünk ez ideig legfőbb öre, dr. Popovics Ger. Dobrivoje egészségügyi miniszter szépen kimódolta, hogy az egészséges embereket *ő azon az alapon, hogy egészségesek és mert egészségesek, meg fogja adóztatni.* (Ha már majd meg lesz neki rá a hatalma!?)

Minden egészséges ember tehát egy adóalany lesz, az egészsége pedig az adótárgy. Az egészségügyi miniszter kiszámította, hogy a mi országunk egészségügyi mérlege deficitet mutat, vagyis nincs kellő szaporulat, mert a halálozások száma felülhaladja a születések számát, a betegségek száma is ijesztő mérvet ölt, úgy, hogy állapotainkat összevetve más államok egészségügyi viszonyaival, azt találjuk, hogy az összes európai államok között hátra maradunk. Igaz ugyan, hogy születések tekintetében vezetünk 35—36 ezreléssel. De viszont sajnos, hogy a halálozások terén is az elsők között foglalunk helyet Európában, mert a gyermekek 28 százaléka egy éves kora előtt, 38 százaléka pedig husz éves kora előtt elhal.

Látni való, hogy egészségügyi téren sok a teendő s a célirányos segítség igen is áldást hozó lenne. Tiszta dolog, hogy mind erre pénz kell és pedig sok pénz!

Felmerült a miniszter előtt egy eszme, hogy létesíteni kellene egy egészségügyi alapot, mely hivatva volna a népbetegségek leküzdésére szolgálni. Ezt az alapot kellene új adókból előteremteni s erre a célra keres a miniszter területet az egészséges

POLITIKAI ÉLET.

A világ figyelmé Genf felé fordult most, ahol a Népszövetség tartja üléseit. A föld keresség negyvenkilenc államának képviselői jöttek össze, hogy tárgyalják azt a programot, amit a mostani, márciusi ülésükre tűztek maguk elé.

A Népszövetség mostfolyó ülésének legfontosabb tárgyai a szentgotthárdi ügy, és a magyar-román optáns pör. Ez a két ügy áll hozzánk térben és időben is legközelebb s azért bennünket is a legjobban érdekelnek. Mivel pedig elvi vonatkozásaikban igen messzehatók, azért a Népszövetség maga is igen nagy körültekintéssel tárgyalja a két ügyet. Már nagy jelentőséget ad a két ügynek az a tény, hogy előadójuk Chamberlain — angol külügyminiszter.

A Népszövetségi tanács első nyilvános ülésén bejelentette, hogy Spanyolország és Brazília lépjenek vissza be a Népszövetségbe, mert a két állam kilépett a Népszövetségből, azután áttér-

emberek bőrén. Megakarja adóztatni a nőtlen embereket, a gyermektelen családokat, a dohányzókat, a szeszital fogyasztókat. Ugy első tekintetre igen szépnek tűnik fel ez a terv! Pedig de sok érvet lehet felhozni mellette is, meg ellene is!

Ugyan nem látszik e nagyon méltányosnak, hogy egy ép, erős, egészséges nőtlen ember adjon le az egészségügyi alapra annyi pénzt adóban, mint a mennyit ő nem ad ki női pipere cikkekre, vagy divatos kalapra? Vagy a gyermektelen családapa nem tehetne-e le az egészségi alap oltárára holmi csecse-becse árát, vagy egyéb más összegecskét, amit a gyermektelenség révén megtakarít?

A miniszter szerint így meg lehetne adóztatni négyszázezer nőtlent s majdnem annyi gyermektelen családfőt! Hisz ezek ugysem a szegény nép rétegeiből kerülnek ki, hanem a kereső osztályokból, mert hiszen úgy van az, hogy minél szegényebb

tek a magyar-román optáns pör tárgyalására.

A magyar kormányt gróf Apponyi Albert képviselte, a román álláspontot Titulescu román külügyminiszter védte. A helyzet az volt, hogy megegyezésre lett volna hajlandóság mindkét részről, ámde a román ajánlatban oly csekély összeg volt felvéve az elvett birtokokért, hogy ezt a magyar álláspontból elfogadni nem lehetett. Végre, hosszas eszmecsere után, az előadónak Chamberlainnek javaslatára elhatározták, hogy a román-magyar döntőbírósgot kifogják bővíteni és Romániának is új döntőbíróst kell kiküldenie. Nemcsak az angol előadó, hanem a francia külügyminiszter Briand s német kollegája Stresemann is hatalmas beszédben mutattak rá arra, hogy a magyar-román konfliktus minő veszedelmes, és követelték minkét fél részéről, hogy igyekezzenek a békét megóvni.

Apponyi gróf meg van elégedve Chamberlain javaslatával s beszéde további folyamán kijelentette, hogy a kitűnő javaslat-

valaki, annál több nála az Isten áldása, a gyerek!

Erre aztán az érdekeltek azzal felelhetnének, hogy minek nőszülni, minek családot alapítani, mikor a megélhetés oly nehéz, hogy a nyomoruság fokozása semmiképen sem volna megokolt! — Végre is az embernek szabad akarata van, tehát ezeknek is igazuk van! A dohányzást, a szeszfogyasztást még talán elfogadható ellenvetések nélkül meg lehetne adóztatni. A dohányzás árt, szeszt inni nem muszáj, aki mégis iszik és finom cigarettákat füstölget, az bizonyosan meg is tudja fizetni az érte járó gyönyöradót is!

Ime, ilyen forma tervet vetett fel a miniszter, amikor a parlamentben előterjesztette exponéját, melyet hallgatósága nagy tetszéssel fogadott.

Lesz-e ebből a tervből valaha igazi eszköze az ideális célnak, az ma még nem tudható!

ban a magyar álláspont helyeslését látja.

Titulescu román külügyminiszter kijelentette, hogy kénytelen Chamberlain javaslatát visszautasítani, mire Chamberlain erélyes hangon visszautasította Titulescu helytelen kifogásait, s figyelemztetett arra, hogy itt esetleg Európa békéje forog kockán és ezt nem szabad szem elől téveszteni. Az optáns pör tehát ismét döntőbírósg elé kerül. Megtörtént tehát az, hogy a népszövetségi tanács valamennyi tagja egyöntetűen hozott oly határozatot, melyet egy legyőzött állam elfogadott, míg a vele szemben álló győző kifogásokat emelt a határozat ellen s a jó tanáccsal szemben magára maradt.

A szentgotthárdi ügy a kisantant államok betérjesztett indítványa alapján tárgyalatott. A kisantant álláspontját Titulescu román külügyminiszter képviselte, magyar részről Tancos Gábor tábornok foglalt helyet a tanács asztalánál.

Titulescu kijelentette, hogy a szentgotthárdi esetet nem tekinti olyan ügynek, mely csupán csak magát a kis antantot érdekli, hanem olyanak, mely az egész Népszövetség ügye, s azért tett vizsgálati indítványt. Erre Tancos tábornok kijelentette, hogy ő hajlandó minden információt megadni a Népszövetség tanácsának, a mely az egész ügyet úgy is bölcsen és megfontoltan igazi jelentőségére vezeti. Magyarország szomszédainak demarsa azonban semmiképen sem alkalmas arra, hogy megjavítsa a viszonyt Magyarország és szomszéd államok között. Ezt az ügyet tulajdonképpen fújták fel s ezért lett a hangulat izgatott, pedig Magyarország az ügy pártatlan elintézését kívánja. Végre is Chamberlain előadó indítványt tett, hogy küldjenek ki egy bizottságot, mely a betérjesztett iratokat, okmányokat s egyéb anyagot vizsgálja meg s arról tetszőleg jelentést. Ezt az álláspontot helyeselte az olasz kiküldött is s azután a felek is elfogadták. Lesz tehát szakértői szemle a helyszínén s a végleges jelentés a júniusi ülésükön lesz előterjesztve.

Politikai szemle.

A parlament ritka gyorsasággal fönnakadás nélkül tárgyalja a költségvetést. A gyors tempo lehetősége abban állott, hogy a parasztdemokrata ellenzék a tárgyalás menetét az egyes miniszteri tárcák költségvetéseinek nem akadályozta, a tárgyalásban részt nem vett; — a kormánypárt munkáját csak különféle javaslatok és indítványok beadásával és azok megindolásával akarta késleltetni. Az összes ellenzéki felszólalók között természetesen lehangosabb Radics István, a vezér, aki gyakori elszólalásai miatt többször részesül előki figyelmeztetésben.

A költségvetés tárgyalása után következik a pénzügyi törvény tárgyalása. Ez igen zajosnak ígérkezik, mert ebben az ellenzék is nyolcvanhat szóval fog részt venni, ezen alkalmat fogja felhasználni az ellenzék arra is, hogy az egész költségvetésre vonatkozó kritikáját előadja.

A pénzügyi vita a jugoszláviai magyarság szempontjából is érdekes lesz, mert a magyar párt képviselői: Várady Imre dr. és Sztreliczky Dénes dr. a pénzügyi vitában fognak először szerepelni s különösen belügyi- és közoktatásügyi problémákkal fognak foglalkozni s általában a jugoszláviai magyarság programját fogják kifejteni. A magyarság képviselőinek ezen első felszólá-

lását az egész szkupstinában előzékeny érdeklődéssel várják.

A politikai helyzetnek igen fontos jelensége Makszimovics Bozsó volt belügyminiszter fellépése a Vukicsevics kormány ellen. Makszimovics a radikális párt centrumának a tagja és Szrskics Milán dr. szintén volt miniszterrel együtt fordult most a Vukicsevics kormány, a radikális-demokrata együttműködés ellen, amit a Pasics csoport is igen rokonszenvesen fogad. Ha van is ellentét e két csoport között, azért ők a Vukicsevics elleni fellépésben tudnak együtt működni.

Az ellenzék a radikális párt centrumának ezen akciójához nagy reményeket fűz s már is arra következtet, hogy a kormány a költségvetés letárgyalása után nem fogja magát tovább tarthatni, megbukik.

Az eddig letárgyalt költségvetéseket a Ház nagy többsége elfogadta.

Egyedül a tengeren.

Egyedül járok én
Komor, sötét éjben
Elhagyott vizeken,
Vészes, nagy viharban
Kicsi, fáklafénnyel.

Rengeti a vihar,
Kicsi csónakomat
Mint a dióhéjat
Fujja: majd elfujja,
Gyenge világomat.

Kisértetek jönnek
Felém, a vak éjben
Nagy-hosszú, lepelben,
De a félelemtől
A szemem se rebben.

Evező lapátom
A habokba vágom.
Üzöm, ladikomat,
Elérem a Hajnalt,
S kacagom, a vihart.

Egyedül járok én
Komor, sötét, éjben,
Elhagyott vizeken,
Vészes nagy viharban
Kicsi fáklafénnyel. SAS.

HIREK.

— Egyházi hir. A prekmurjei ág. h. evang. egyházmegye vezetőségének hat éves mandátuma lejárt, s a tavalyi egyházmegyei közgyűlés új választások megerősítését határozta el, az egyes gyülekezetek által leadott szavazatok beküldését pedig 1928. március 1-ig rendelte el. A szavazatbontó bizottság — melynek tagjai: Kovács István ev. esperes, Skerlák dr. eh. ügyész, Luthár puconci lelkész és Kúhár István puconci ev. gyülekezeti felügyelői voltak (Benkó eh. felügyelő elfoglaltsága miatt nem vehetett részt), — f. hó 7.-én ült össze, mely ülésén a tíz gyülekezet által rendes időben beküldött szavazatából kilencet szabályszerűnek találva megállapította, hogy a kilenc szavazat tizenhatszónak számítva, Kovács eddigi es-

peres úr tíz szavazattal esperessé, Benkó József m. szobotai nagyiparos úr, eddigi eh. felügyelő pedig egyhangulag választott meg újból egyházmegyei felügyelővé. Új tisztségük felelősségteljes munkáját kísérelje áldás. — Ez a hir egyuttal helyreigazítása is annak a óriási, lapunk múlt heti számában közölt, tévedés alapuló ily vonatkozású hirnek, mely felelős szerkesztőnknek az ev. egyház ügyeiben való járatlanságára vall.

Laptulajdonos.

— Megveszett ember halála. Zelko, tiatal, két éves házasság Pecsaróci gazdát vagy két hónappal ezelőtt házikutyája kezén fogaival megkarcolta. A kicsi karcolást a fiatal ember semmibe sem vette, orvoshoz nem ment, sem állatorvossal kutyáját meg nem vizsgálta, vajjon egészséges-e a kutyája, dolgoztatott tovább mint máskor. Rá hatvan napra azonban az emberen kitört a veszettség, a súlyos betegségével a celjei kórházba szállították, hol azonban két nap múlva súlyos szenvedések közt kiszorult. Szolgáljon okulásul mindenkinek!

— A puconci téglagyár, mely eddig Vagler Károly tulajdonát képezte, jogérvényesen Hartner, Berger és Dobrai urak tulajdonába ment át. Az üzem egyelőre a régi formában lesz folytatva.

— Telefonközpont Puconcin, melynek építése f. hó 5.-én kezdetét, csüörtökön, f. hó 15.-én a forgalomnak átadott. A telefon központnak a téglagyár lesz az első előfizetője, melynek felállításán azonban csak szombatra remélhető. Predanovci, mely a második előfizetőnek jelentkezett,

Világosság.

Kr. sz. e. használták már az emberek a mécset, mely egész napjainkig megtartotta uralmát, tekintet nélkül a világító anyagok tökéletesülésére. Mécses ma is ég a családi szobákban az örök világosság fényét áldozva, régebben tán imádván szent képek, házi oltárok alatt, nemkülönben templomokban, kápolnáknál szintén a fenti céllal. Amint a mécses, úgy a közönséges fényűző fáklia is még manapság is használatban van. A fáklia után a mécs, mécs után a gyertya kerül előtérbe. Kr. sz. előtti századokban a rómaiak gyertya helyett szurok, vagy viasszal itatott lenfonalat használtak. Zsírral itatott nád a halott mellett éjjeli fény gyanánt szolgált. A mostanéhoz hasonló gyertya a keresztény üldözések idejére terelhető vissza; Apulejus a II. sz. végén már viasz és faggyu gyertyát különböztet meg. A középkorban fonott kócból készült béléli formákba öntött viaszgyertyát és fáklákat használtak. A XIV. sz.-ban fejedelmi udvarokban a viaszgyertya még nem volt elterjedve. A 15. századtól kezdve a faggyugyertya használata általános lett. 1831.-ben Angliában pálmajólából állítottak elő gyertyát. A gyertyát tökéletesítette és gyártását egyszerűbbé tette Milly, aki 1837-ben Bécsben állított fel hatalmas gyárat, később pedig ennek mintájára alakult Budapesten a Flóra gyár, melynek gyárt-

mányai a külföldön is jó hírnévre tettek szert.

A kath. egyház a sötét barlangokban, gyenge világítás mellett tartott misék emlékére az Istentiszteletnél is talán az evangélium világító fényének jeléül gyertyákat használ, melyekre nézve rendel, hogy tiszta viaszból készüljenek. A gyertyákra vonatkozólag már a 4. karthágói zsinat intézkedik, III. Honorius pápa rendelete szerint legalább két gyertyának kell égni az oltáron.

Mai időkben a világ általános világító eszköze még mindig a petróleum. Pedig milyen régi a petróleum. Az őstüzek, az égő petróleum források voltak. Ezekhez zarándokoltak messze vidékekről a hitbuzgó pogányok, a tűzimádók.

A petróleumnak lámpásokba való használatát tökéletessé tette genai kereskedő fia Argand, aki Svájcban élt és a lámpához készítette az első „cilindert.” A cilindres üvegkéményes lámpa használata mindunk aránylag elég hamar divatba jött. Vidékünkön az első cilindres lámpások terjesztője és használója néhai Fliszár Iván faludi tanító volt, aki minden lámpás vevőnek megmagyarázta, hogy miképpen kell beleönteni kőolajat, hogyan kell leoltani. stb. Nevezett öreg urat vidékünk felnőtt generációja általánosan tisztelte, aki ezelőtt 10 évvel 1918. jun. 22.-én halt meg 86 éves korában. Érdekes,

hogy a gyetya és petroleum lámpás tökéletesítése majnem egy időre esnek.

Erre az időre esik a gáznak világításra való használata is, amit legelőször egy francia mérnök Lebon Fülöp valósított meg. Talán rosszakaratu ellenségei irigyelték az egyszerű tudós mérnök találmányát, hogy dicsőségének sokáig ne örüljön 1804-ben ismeretlen tettesek meggyilkolták. Az angolok azután folytatták és tökéletessé tették a gázvilágítást.

A villanyvilágítás is a többi világításokkal majdnem egyidőben lett tökéletes. És mégis mennyi ideig kellett nekünk murska-sobotaiaknak várni, hogy a világ e jelenleg legelőkéletesebb világító fényében gyönyörködhessünk Gálváni 1780. Volta 1793 és Davy 1913-ban már az első villanykörtét gyújtotta meg. Tovább mint 100 esztendő kellett ahhoz, hogy Murska Sobotta uccáit is a világító villanyfény árszása el. Milyen boldogok lehetnek azok az emberek, kiknek dolgozó szobájukban vagy műhelyeikben ott ragyog a villanykörte; nem kell azoknak a kellemetlen mécses, gyertya vagy petroleum kellemetlen nem egészséges kigőszölgését magukba szívni.

Hosszu idő után Kr. születésétől 1927. évet kellett várunk addig, amíg a külső világosságok tökéletesebb formában hozzánk elértek, feltehetően a kérdést, meddig kell ahhoz várunk, hogy a lelkeinkbe is érkezék el a hön kívánt világosság! Mennyi a panasz

ezen a világon? Nagyapákat, nagyanyákat nem becsülik az unokák! Anyát, apát becsülik a fiúk és leányok! Mennyi a vásári tolvaj! Hát a sok rabló, gyilkos és egyéb! Van-e vidékünkön olyan ember, aki igazán boldognak érezné magát? Ti legelső és legnagyobbak nem érzitek e örökké az alattomos intrikát? Ti legelsőbbak nem-e a megvetetés szomorú állapotában vagytok? Oh ti középsők! Kétségbe ejtő a ti helyzetetek, mert az alsók csak úgy beszélnek a felsőkkel, ha titeket átkoznak és rágalmaznak! Jó barátok, kik fölülről öleltek, nem veszitek észre, hogy lábsítokkal rugdossátok egymást? Ha pedig látunk két három embert szépen elbesszélgetni, ezek is csak addig jók egymással, amíg az anyagi érdek köti őket össze. Amint ez megszűnt, vége a barátságoknak, többé nem ismerik egymást.

Mit óhajtsunk e világra, melyben az emberiség oly romlott lett, úgy megfélemedezett apai becsületességéről? Több világosságot a lelkek és szivekbe! Egyenes légy szavadban és tetteidben. Ne alázd szavaiddal testvéreidet, hiszen hazug szavaiddal egy singgel sem hosszabbíthatod meg életedet.

Földi vándor társam, élj tisztességben, Akkor büszkén és fent hordhatod fejed; Lehet szobád a legszebb villanyfényben, Nem lel boldogságot fekete lelked!

— R. F. —

a rendeltetést visszavonta, mert a községi többsége ellene van ennek a kulturális célnak. Kár, mert ily olcsón többé soha nem jut a községi telefonhoz, tekintve, hogy a megadott minimális árt csak azért adta az igazgatóság, miután annak építése egyúttal történe M. Sobota—Rogasevce-i vonallal. S ha már a községi nem akarna belemenni a teljes költségbe, felébebizton belemenne, a többit pedig viselnék azok az egyének, kik a telefont jobban igénybe vennék (pár munkásvállalkozó, kereskedők, korcsmárosok és a hitelszövetkezetek stb.) s a falu jövő generációja csak hálával emlékezne vissza azokra a férfiakra, kik ezt a kulturális célt előmozdították. Ez azonban már csak pár napon belül lehet nyélbe ütni, különben el lesz késve, ha már egyszer a vonalat építik felfelé.

— Márkisevcei fedesztető-mén állomás, egy arabs félvér fehér és egy nóri nehéz fekete ménjével, az idei fedesztető idényre székhelyét Puconcira tette át, hol március hóban naponta 8 és 16, április hóban pedig 7 és 17 órákor állanak a t. lóartó gazdák rendelkezésére.

— Új boradó. A vármegyei közigazgatási bizottság határozata értelmében, március 1.-től visszamenőleg a bor után az állami fogyasztási adónak 50 %-ka mint vármegyei pótdó szedetik be literenként. Az erre vonatkozó befizetési lapokat már a bormérők megkapták s március végéig kötelesek azt befizetni.

— Meghívó. Moščancei önk. tüzoltó egyesület április hó 9-én (husvét, hétfőn) táncmulatságot rendez.

— Eljegyzés. Lapunk munkatársa Gálóssy Gaál József Krplivnikról, f. év március 1.-én eljegyezte magának özv. Szép Juliskát Domanjovcáról. Mi, akik ismerősei, jóbarátai vagyunk, az eke szarva mellett munkatársunkká lett kívánjuk, hogy árny-nélküli hosszú szép nap legyen életük és az Ég áldással kísérje őket életutjaikon.

— Megnyitják Prekmurjában a magyar és német nyelvű elemi iskolákat. Kumanudi Koszta közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy prekmurjei községekben ahol a lakosság nemzetiség szerint való tagozódása olyan hogy a kisebbségi iskolák a magyar törvény szerint megnyithatók a tanfelügyelőségek kötelesek a magyar és német iskolákat megnyitni.

— Rakicsánban az idei országos vásár március hó 22-én lesz megtartva.

— Meghívó. A murska sobotai járási ipartestület 1928. évi március hó 25.-én délelőtt 9 órákor saját helyiségében rendes közgyűlést tart, melyre tisztelt tagjait meghívja az Elnökség.

— Sporthír. A helybeli sportklub „Mura” február 28-án tartotta meg IV. évi rendes közgyűlését, amelyen a következő tisztikar választott. A klub elnöke Árvai Vince, alelnöke Ursulesku Peter, jegyzője Koltay Štefan, pénztárnoka Vukán Štefan, helyettese Zelko Koloman, háznagy Meolic Ferenc, választmányi tagok Koder

Anton, Dr. Farkas Franjo, Halmos Eugen, Farkas Eugen, Nádai Ladislav, Nádai Ernő, Olaj Karol, Dittrich Eduard ml. Kardos Kálmán, Kohn Franc, Gustav Fürst, Franjo Fürst, Aladár Fürst, Norčič Béla, Lehar Dragutin. A felügyelő bizottság tagjai Adanič Josip, Malačič Štefan, Heimer Oskar. A Hazena csoport vezetője Nemes Miklosné. A football csoport vezetője Hočevar Ciril. A fegyelmi bíróság tagjai Dr. Pintér Miklos ügyvéd, Vagaja Ludvik gimnáziumi igazgató és Lipics József bankigazgató.

— Öngyilkos bőrnagykereskedő. Messzes Lajos pancsevói, harmincnégy éves bőrnagykereskedő édesanyja szemelátára főbe lőtte magát, mert a bőrpiacon beállott változások Messernél is nehézségeket okoztak úgy hogy a fiatal kereskedő még a múlt évben csődöt kért maga ellen.

— Egy orosz emigráns tíz év múlva talált édesanyjára. Bazilevics Vladimir, orosz hadnagy emigráns, jelenleg az apatini pénzügy igazgatóság tisztviselője Oroszországból való menekülésük közben elvesztette családját és édes anyját. Apatinba csakhamar megismerkedett több oroszral, kik szintén a távoli Oroszországból származtak ide. Ezek egyike, midőn nevét hallotta, azonnal emlékezett, hogy egy hasonló nevű nő a fiát keresi kétségbeesetten. Egy orosz lapból tudták meg, hogy Basilevics édesanyja jelenleg Kinában van. Basilevics rögtön irt anyjának Pekingbe s most izgatottan vár tőle választ.

— Földrengés Délolaszországban. Messinában és Calabriában heves földrengés volt, mely a lakosság körében óriási ijedelmet okozott. A kár súlyos s emberáldozat is több van.

— Agyonlőtte vadházastársát. Radulaski Leo, negyvenéves moli gazda Szegedinszki Pajoné harmincöt éves özvegy asszonyt, kivel már évek óta vadházasságban élt. A férfi újabban elhagyta a nőt és Beográdba ment, magával vette hat éves gyermeküket is. A nő azonban folyton zaklatta gyermektartásért. Most is tárgyalásra indultak s a szentai vasuti állomáson találkoztak. Itt a férfi elvette revolverét s az asszonyra minden szó nélkül háromszor rá lőtt. Egy golyó az asszony füle mögött a fejébe ment s ez megölte.

— Zsidó üldözés Lembergben. A zsidó nemzeti párt a legutolsó választásokon nagy sikert ért el s ezért a lengyel nemzetiségi diákok megtorlásul súlyos antiszemita zavargásokat rendeztek. A zsidókat megverték, üzleteket feltörték, elpusztították, kifosztották. Csak a fosztogatók közül tartóztatott le vagy kétszázötven embert.

— Egy szélhámós artista ügynököt Zágrebben letartóztattak, ki artistának adta ki magát s fiatal lányokra vetette ki hálóját. Uglátszik, egyéb bűncselekményekért is fog felelni.

— A dalmáciai éhínség. A spliti tartomány főnöke Stojanov Roko most járja be az éhségsújtotta vidékeket s Gornji Mucs községben konferenciát tartott háromszáz falu képviselőjével. A hegyvidéki falvak kiküldöttéi iga-

zán szivettépő képét festették le az éhség által sujtott vidéknek. A lakosság fűvet és gyökereket kever össze a kevés tengeriliszttel, hogy szaporítsa az enivalóját. A gyerekek nem járnak iskolába, hanem a legelőkön gyökereket keresnek. A lakosság oly gyenge, hogy nem bír dolgozni, de nincs mit, mert a mezők puszták. A mucs polgármester azt kérte, hogy ne hagyják őket állati módra elveszni, mert a hegyek között találtak halottat, kinek fű volt a szájában. Nem is kérnek kenyeret, — hisz az csak a gazdagoknak való, — csak palentát, hogy legalább az asszonyok és gyermekek ehessenek valami emberi táplálékot. Egy másik delegátus elmondotta, hogy az ő falujában hónapok óta nincs már egy szemernyi liszt, a férfiak elmentek más vidékre munkát keresni, az asszonyok és a gyermekek pedig az ut szélén koldulnak. Dr. Stojanov megígérte a sürgős segítséget.

— Sztrájkoló tanárok. Beográdban a technikai főiskola óradijas tanárai beszüntették előadásait, mert már öt hónap óta nem kaptak fizetést. Az intézetnek ötvenhét tanára van, kik közül harminczkettő óradijas és ezek sztrájkba lépése most megakasztja a tanítás menetét. Az igazgató kijelentése szerint a tanárok eljárása jogosult, mert minden kérésük, hogy kereskedelmi miniszterium utalja ki a fizetésüket, hiába való volt. Ilyen a helyzet a szarajevói főiskolán is, ahol a tanárok már januárban beszüntették az előadásukat. A helyzet annál furcsább, mert a miniszterium költségvetésében meg van a fedezet a tanárok fizetésének biztosítására.

— Nyolc halálos ítélet. A Prpics féle rablóbanda nyolc fővádoltja ellen a zágrebi ügyészség rablógyilkosság bűncselekménye miatt halálos ítéletet kér.

— Ötezer dinár pénzbírság. Pócz Antal sztanisicsi földbirtokosnak gyermeke Apatinban volt rokonainál. Itt a gyermek vörhenyben megbetegedett s az apa haza akarta szállítani vasuton. A községi orvos az elszállítást nem engedte meg. A megyei tisztviselő orvos szintén megtiltotta az elszállítást, mire a szülők fogadtak egy autótaxit s a beteg gyereket haza szállították. Most a főorvosi hivatal ötezer dinár pénzbüntetésre ítélte el a szülőket.

— A ljubljana középiskolai diákok fele megbukott. A most végződő első félévben a ljubljana középiskolák 3748 tanulója közül 1760 tanuló elégtelen eredménnyel végzett. Ilyen eredmény még soha sem volt ljubljanaiban.

— Amerikai hadihajók Dalmáciában. A „Detroit”, „Wipile” és „Bary” amerikai páncélos cirkálók Dubrovnikba érkeznek március 27.-én három napra. A hajók legénysége 8800 ember. Meglátogatják a többi dalmáciai kikötőt is.

— Angol királyi kihallgatás. Az első, új jugoszláv tengeralatt-

járók Londonban időztek. Ez alkalomból az angol király a hajók parancsnokait Krsujavi Janko Regatt kapitányt és Zacher Richard sorshajó hadnagyot kihallgatáson fogadta. A két új hajót április hó elsejére várják haza Dubrovnikba.

— Katasztrofális földrengés. Páduában és Taenzában a földrengéstjelzőkészülékek nyolckilencézer kilométer távolságra heves földlökéseket jeleztek három óra hosszat. A földrengés valahol katasztrofális volt.

— Egy hajó szerencsétlensége. A „Robert Lees” nevű amerikai személyszállító gőzös Bostonból Newyork felé utaztában nem messze Cap Codtól nagy hóviharban zátonyra került. Öt hajó ment segítségére a szerencsétlen gőzösnek, melyen százötven főnyi utas és személyzet volt, de az óriási hullámmász miatt a hajót nem bírják megközelíteni. Az utolsó jelentés szerint a hajó ketté fog törni s elfog süllyedni.

— Jugoszlávia nyomorékai. Jugoszláviában jelenleg százezer süketnéma, vak és egyéb nyomorék gyermek van. Annyi intézet nincsen, hogy ezeket mind befogadhassa, a legnagyobb része koldusmódra kénytelen megélni. Évente tizenkétezer nyomorék gyermek születik s csak hat olyan intézet van az ilyen ápolására, ezek is annyira túl vannak zsufolva, hogy a rendszeres tanítás nevelés lehetetlen. A gyogyepedagogia még nálunk igen nagy gondozásra szorul úgy az állam, mint a társadalom részéről is.

— Szerelmi dráma. Kolosváron Györi Endre újságíró sokáig udvarolt Jakab Edith, huszónhárom éves urileánynak. Ujában elhidegült az urileánytól s szó nélkül elhagyta. Jakab Edit Györit ígéretére figyelmeztette s mikor ezt Györi megtagadta, a leány revolverét halántékának szegezve, Györit agyon akarta löni. Györi az utolsó pillanatban fejét elkapta s így a golyó csak arcát és orrát roncsolta össze.

— Sikasztó postahivatalnok. Belajics Vladimir noviszádi főpostai alkalmazott hetvenötezer dinárt elsikkasztott.

— Kanadai buza Európában. A Kanadai farmerek szövetsége a jövő évben nagyarányban fog Európában buzát eladni. Ebből a célból először Londonban, azután a többi országok fővárosaiban fog irodákat felállítani. Bécsi kereskedelmi körök máris figyelemmel kísérik ezt az akciót.

Szerkesztői üzenet.

V. S. Kupšinci. Nem közérdekű a szerelmi kaland, nem is szórakoztató; és ezért nem közölhető ilyen formában. Ha vicces, humoros alakban adja elő az ügyet, szívesen elfogadom.

KÖZGAZDASÁG

A rézgálic — kékkő — behozatali vámját felére szállították le melyet a minisztertanács dr. Lalosevics Jócó képviselő, a bácskai gazdasági egyesület elnökének intervenciójára elhatározott tizenkét arany dinárról, hat arany dinárra esett le. Ujabbán vett értesülésünk szerint a szubotici „Zorka” műtrágya gyár nem szüntette be kékkő gyártását, azt folytatja továbbra is. Az erről szóló közlés előbb téves információn alapult.

Amerikai pipadohány. Uj pipadohány jön forgalomba, mely kizárólag amerikai dohányból lesz gyártva. Neve „Amerikanac.” Az új dohányt száz grammos csomagokban tizenöt dinárért fogják árusítani.

Az inségesek szükségletét belföldi gabonából fődözik. Az a hír terjedt el, hogy a gabona szükségletét külföldről behozott gabonával fogják fedezni. E célra 150 millió dinár áll rendelkezésre. Az idegen gabona vámját ideiglenesen felfüggesztették, míg a vásárlás, illetve a behozatal tartana. E hírek a hazai kereskedők és termelők körében nagy nyugtalanságot keltettek, mert érdekeiket látták veszélyeztetve. Ez ügyben Rácics Szima, radikális képviselő interveniált a kormány több tagjánál s sikerült eljött venni a külföldi gabona behozatalának. Igaz ugyan, hogy egyes érdekeltek szorgalmazták a külföldi gabona behozatalát és a vám felfüggesztését, de az előtt a kormány kitért. Tehát a szükséges gabona mennyiség hazai tőzsdék és cégek útján belföldön lesz beszerezve s a vám nem lesz eltörölve. Ezért nem kell aggódnni amiatt, hogy a gabona ára emelkedne, mert a külföldi piac a vám fenntartása dacára is mérséklőleg fog hatni a gabona árakra.

A jugoszláv föld munkások Németországi szerződésének feltételei. A kölcsönösen létesített megállapodások szerint kizárólag csak földmunkások köthetnek szerződést, tehát csak április elejétől bezárólag december végéig. Munkások toborzására csak az állami munkásbörzék jogosultak. A jugoszláv földmunkások az utiköltséget a német határig a sajátjukból fedezik s ez Magyarországon és Csehszlovákián át 240 dinár, csak Ausztrián át 100—120 dinár lenne; de ha a berlini Munkásközvetítő tud vasúti kedvezményt szerezni, akkor az utiköltségnek csak a fele lesz fizetendő. Elsősorban azok a munkások kapnak szerződést, akiknek családjuk van s szegények. Kívánatos elindulás előtt orvosi vizsgálat alá állni, nehogy esetleg a határról vissza utasítsanak valakit. Utlevelekre vizum nem kell se magyar, se cseh, se német. A muraközi, murántuli, zágrebi és tenger melléki munkások Mariboron keresztül fognak utazni még pedig csoportosan, mert különben utazási-kedvezményben nem részesülnek. Általában véve a munkások mindazon védelemben és kedvezményekben részesülnek, amik a német munkásságot megilletik.

KERESKEDELEM.

ÁRU:

LJUBLJANA, március 16.

100 kg.	Buza	Din.	350—
„	Rozs	„	350—
„	Zab	„	225—
„	Kukorica	„	200—225
„	Köles	„	225—
„	Hajdina	„	250—
„	Széna	„	50—65
„	Bab cseres.	„	450—500
„	vegyes bab	„	350—
„	Krumpli	„	75—100
„	Lenmag	„	370—380
„	Lóhermag	„	2800—

M. SOBOTA március 16.

1 kg.	III.	II.	I.	prima
Bika	7.—	7.50	9.—	10.—
Üsző	6.—	7.—	8.—	9.—
Tehén	3.—	4.—	5.—	6.—
Borju	—	11.50	12.—	12.50
Sertés	—	—	14.—	15.—
Zsir I-a	—	—	26.—	22.—
Vaj	—	—	—	30.—
Szalonna	—	—	25.—	28.—
Tojás 1 drb.	—	—	—	—75

PÉNZ.

1 Dollár	=	Din.	56.70
1 Pengő Budapest	=	„	10.—
1 Schil. Bécs	=	„	7.99
1 Kor. Praga	=	„	1.67
1 Lira	=	„	2.46
Zürichben 100 Din	=	9.135	srk.

Aki jól és olcsón javított órát akar, az forduljon bizalommal hozzám. Minden óráért egy évig kezességet vállalok.

VACLAV PLAČEK
órás
MURSKA SOBOTA
(Bác lakásán van).

SZNEJÉ I MLADO'ZENCI!

Prvle kak szi szpoküpjeto Vase potrebscine za zenitev poglednite v trgovino A. KIRÁLY M. Sobota, glávni trg. gde je velika záloga i zbéra v korinaj vencov, slarov za sneje, strumfle in vsze drobno blágo kaj sse pri tej prilikaj ošca.

Velika záloga zenszki krscsákov i rázno traletno i drobno blágo.

Szolidna posztrezba! Niszike cene!

A. KIRÁLY

trg. Klobuki perilom in kratkim blagom
MURSKA SOBOTA.

Glávni trg. Bergerova hisa

Nagyban! Kicsinyben!

Varrógépek
Írógépek
Kerékpárok és
Alkatrészek
valamint Gummik
jó és szolid kivitelben kaphatók

Nemecz János

vaskereskedésében

Murska Sobota.

PREKMURSKA POSOJILNICA

r. z. z. o. z. v Murski Soboti

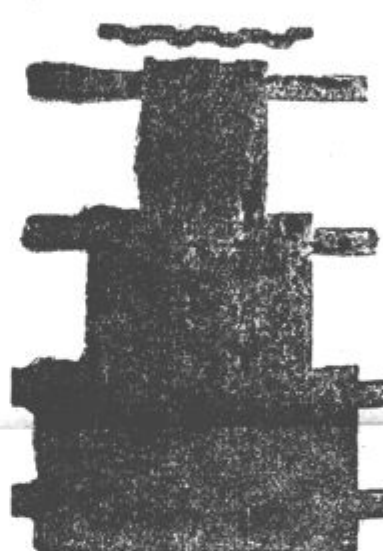
Poštni čekovni račun št. 12628.

Vabilo

na VIII. redni občni zbor, ki se bode vršil dne 25. marca 1928. ob 1/2 11 uri v posojilniškem prostoru s sledečim

DNEVNIM REDOM:

- 1.) Ugotovitev sklepčnosti.
- 2.) Poročilo načelstva o poslovanju in računskem zaključku za leto 1927.
- 3.) Poročilo nadzorstva o pregledu poslovanja in računskega zaključka za leto 1927.
- 4.) Odobritev letnega računa ter podelitev obsulotorija čl. načelstva in nadzorstva.
- 5.) Dodelitev čistega dobička rezervnemu fondu.
- 6.) Volitev načelstva in nadzorstva v smislu § 18 in 37 pravil.
- 7.) Slučajnosti.

Patent „BOHN“ 253. szám.

Kitüntetve arany diplomával!

Épületfában 40 percentet megtakarít és olcsó, könnyű, jóteteje van, ha

„BOHN“

duplán hornyolt tetőcseréppel

fedeti háza tetejét. Kérjen mintát és ajánlatot a

„BOHN“ Vinkovci gőztéglagyárától.

Vigyázzon a „BOHN“ felírára!

Proda se

zelo lepo posestvo z lepo zidano hišo primerno za trgovino gostilno ali drugo obrt. Vinograda prvovrstnega je z 2 1/2 orala in prvovrstnega sadonosnika in njiv tudi 2 1/2 orala. V hiši je pet lepih sob kuhinja velika klet hlevi in druge potrebne reči. Posestvo leži pet minut od cerkve Kapela tik velike ceste in 25 minut železnica Slatina Radenci. Kupec naj se oglasi v trgovini BRAČKO ali gostilna HAUSMAN Rački vrh blizu Radenci.

Megérkeztek a legújabb nyári divatlapok kaphatók

IZIDOR HAHN
papirkereskedésében
MURSKA SOBOTA.

Vsakovrstne sirove in svinjske kože

k u p u j e

po najvišji dnevni ceni

Franc Trautmann
Murska Sobota

Cerkvena ulica 191.

ÁLLANDÓAN KAPHATÓK:

Szalona kg-ja Din 24.-

Zsir „ „ 23-28

Háj „ „ 26.-

Tőpörtő, kolbász stb. stb.

BENKO mézárszékben
MURSKA SOBOTA.